

TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ KORUNMASINA AİT KATKI PAYINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u oranında tarh, tahakkuk ve tahsil edilecek katkı payının uygulama esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline, tahsil edilen tutarın katkı payı hesaplarına aktarılmasına ve bu hesaplarda toplanan tutarın kullanılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesinin sekizinci fıkrası ile 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- Belediye: Büyükşehir, il, ilçe ve belde belediyelerini,
- Esaslı Onarım: Tadilat ve tamirat dışında kalan ve bilimsel esaslara göre hazırlanmış rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerine dayalı uygulamaları,
- Kamulaştırma bedeli: Anlaşma tutanağı veya asliye hukuk mahkemelerince yaptırılan tespite göre belirlenen kamulaştırma bedelini,
- Kanun: 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununu,
- Katki payı: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payını,
- Katki payı hesabı: İl özel idarelerince bu amaçla açılacak banka hesabı ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları için defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesabını,
- Koruma bölge kurulu: Kültür varlıklarını koruma bölge kurulunu,
- Proje maliyeti: Planlama,projelendirme veya uygulama işleri (KDV dahil) ihale bedeli, mal veya hizmet satın alma bedelini,
- Tadilat ve tamirat: Yapıların yaşamını sürdürmeyi amaçlayan, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesi uyarınca ruhsata tabi olmayan, derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ile mimari öge olarak ve sanat tarihi açısından özellik arz etmeyen tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yörenin özelliğine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen müdahaleleri ve bu müdahaleler sırasında yapıdaki ahşap, madeni, pişmiş toprak, taş gibi çürüyen ya da bozularak eksilen mimari öğelerin özgün biçimlerine uygun olarak aynı malzeme ile değiştirilmesini, bozulan iç ve dış sıvaların, kaplamaların, renk ve malzeme uyumu sağlanarak özgün biçimlerine uygun olarak yenilenmesini,

- Taşınmaz kültür varlığı: 2863 sayılı Kanun kapsamına giren taşınmaz kültür varlıklarını,
- Tescil kararı: Taşınmazın koruma bölge kurullarınca, taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesiyle ilgili verilen kararı,
- Yaklaşık maliyet: İşin ihalesi yapılmadan önce ilgili kurumların birim fiyatlarına veya birim fiyatı bulunmayan iş kalemleri için piyasa fiyatlarına veya teklif edilen fiyatlara göre belirlenen projenin KDV dahil tahmini gerçekleşme maliyetini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Katki Payına İlişkin Esaslar

Katki payının tarh, tahakkuku ve tahsili

MADDE 5 –(1) Katkı payı, bina, arsa ve araziler için, mükellefiyetin başlangıç yılında tespit edilen vergi değeri üzerinden; mükellefiyetin başlangıç yılını takip eden yıldan itibaren ise, her yıl, bir önceki yıla ait vergi değerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca aynı yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının yarısı nisbetinde artırılması suretiyle tespit olunacak değer üzerinden, yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsil edilen emlak vergisinin yüzde on (%10)'u oranında, emlak vergisiyle birlikte tarh, tahakkuk ve tahsil edilir.

(2) Katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsilinde, 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Katki payı hesabı

MADDE 6 –(1) Belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarlar, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılır.

(2) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürü birlikte sorumludur.

(3) Katki payı hesabının sekreteryaya hizmetleri il özel idareleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca yürütülür. Valilikçe katkı payı hesabının tahsil ve dağıtımına ilişkin

gerekli kayıt düzeni kurulur.

(4) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılır.

Katkı payının kullanımı

MADDE 7 –(1) Katkı payı hesabında toplanan tutar, taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan planlama, proje, uygulama ve kamulaştırma işlerinde kullanılmak üzere, proje sahibi il özel idaresine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve harcamalar vali tarafından denetlenir.

(2) Katkı payları belediyeler, il özel idareleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan planlama, proje, uygulama ve kamulaştırma işlerinin (KDV dahil) maliyetinin katkı payı hesabında toplanan tutar yeterli olmak şartıyla %95'ini aşmamak kaydıyla mevcut taşınmaz kültür varlığı sayısı, mevcut durumu, ilin kültürel değerlerine katkısı dikkate alınarak Valilik tarafından hakkaniyet ölçüsünde kullanılır.

(3) İl özel idarelerince ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin tamamı katkı payı hesabında toplanan tutardan karşılanabilir. Ancak, il özel idarelerince ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca gerçekleştirilen projeler için kullanılan tutar, başvuru dönemi itibarıyla katkı payı hesabında toplanan tutarın %30'unu geçemez.

(4) Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bulunan illerde toplanan katkı payı tutarlarının %20'lik kısmı yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığınca Bakanlığın öncelik vereceği projelerde kullanılır. Bakanlığın öncelik vereceği işlerde 8 inci madde ve 12 nci maddenin birinci fıkrasındaki şartlar aranmaz. Bakanlığın öncelik vereceği işlere ait katkı payı tutarları İl Kültür ve Turizm Müdürlüklerince takip edilir ve güncel bilgiler İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri tarafından her yıl Ocak ve Temmuz aylarında Bakanlığa bir rapor halinde sunulur. Yıl içinde proje karşılığı tahsis edilmeyen tutar aynı amaçla kullanılmak üzere Bakanlık bütçesine aktarılır. Aktarılan bu tutarları aynı amaçla kullanmak üzere gelecek yıl bütçesine aktarmaya Bakanlık yetkilidir.

(5) İl özel idarelerince açılan katkı payı hesabından elde edilecek nema ve benzeri gelirler de bu Yönetmelikte belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Değerlendirme ve Ödemeye İlişkin Esaslar

Başvuru yeri ve zamanı

MADDE 8 – (1) Taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler için katkı payından yararlanmak amacıyla il özel idaresince, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığınca ve belediyelerce yapılacak başvurular, yıl içinde değerlendirmeye esas iki dönem halinde valilerce belirlenecek zamanlarda il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına yapılır. Başvuru dönemleri valilikçe ocak ayı itibarı ile duyurulur. Vali yıl içindeki başvuru dönemi sayısını dörde kadar artırmaya yetkilidir.

Başvuruda istenecek belgeler

MADDE 9 – (1) Taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında valiliğe yapılacak başvurularda aşağıda belirtilen belgeler istenir:

a) Planlama ve projelendirme konusunda;

1) Koruma amaçlı imar planı için planlama alanının sit sınırlarını gösteren koruma bölge kurulu kararı ve onaylı pafta; teknik rapor; belediye sınırları içerisinde belediye meclis kararı; il sınırları içerisinde il genel meclisi kararı; yaklaşık maliyet,

2) Çevre düzenlemesi, kentsel tasarım ve sokak sağlıklaştırma projeleri için sit sınırlarını gösteren koruma bölge kurulu kararı; eki pafta ile bunlara ait CD; proje alanının sınırlarını ve alandaki korunması gerekli öğeleri gösteren koruma bölge kurulu kararı ve onaylı pafta; proje alanını, çevresini ve önemli yapıları gösteren panoramikler dahil olmak üzere yeterli sayıda fotoğraf (CD ortamında); yaklaşık maliyet,

3) Tek yapı ölçeğindeki projeler için yapının tesciline ilişkin koruma bölge kurulu kararı; yapının konumunu, çevresini ve yerini gösteren ölçekli harita ve pafta, (CD ortamında); yapının iç, dış ve çevresini gösteren fotoğraflar, (CD ortamında); yaklaşık maliyet,

4) Yönetim planı için Yönetim alanının sınırlarını gösteren Kültür ve Turizm Bakanı onaylı harita; yaklaşık maliyet,

5) Bu belgelere ilave olarak Valilikçe gerek görülen diğer bilgi ve belgeler.

b) Uygulama konusunda;

1) Çevre düzenleme, kentsel tasarım ve sokak sağlıklaştırmaları için koruma bölge kurulundan onaylı uygulama projesi (CD ortamında); alanın panoramikleri dahil olmak üzere yeterli sayıda fotoğraf (CD ortamında); iş programı; yaklaşık maliyet,

2) Tek yapı ölçeğindeki;

i) Esaslı onarım (restorasyon) uygulamaları için, koruma bölge kurulu onaylı uygulama (restorasyon) projesi ve raporu (CD ortamında); iş programı; yapının iç, dış ve çevresini gösteren fotoğraflar (CD ortamında); yaklaşık maliyet,

ii) Tadilat ve tamirat uygulamaları için, koruma uygulama ve denetim bürosundan (KUDEB) alınmış izin belgesi; iş programı; yapının iç, dış ve çevresini gösteren fotoğraflar (CD ortamında); yaklaşık maliyet; koruma, uygulama ve denetim bürosu (KUDEB) bulunmayan yerlerde tadilat ve tamirat uygulamaları için ilgili koruma bölge kurulu müdürlüğünden alınmış izin belgesi; iş programı; yapının iç, dış ve çevresini gösteren fotoğraflar (CD ortamında); yaklaşık maliyet.

c) Kamulaştırma konusunda;

- 1) Kamulaştırılacak taşınmazın tescil kararı,
- 2) Kesinleşmiş kamulaştırma kararı,
- 3) Kamulaştırma bedeli.

(2) Birinci fıkradaki başvuruların tümünde ayrıca, işin yılı içerisinde mi bitirileceği yoksa mali yıl esasına göre yıllara sâri olarak mı gerçekleştirileceği belirtilir. Yıllara sari işlerde her yıl için bitirilecek kısımlarda ayrı keşif özeti içeren mali rapor ile başvuruyu yapan il özel idaresi, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı veya belediyenin üstleneceği tutarı gösteren taahhütnameyi sunması zorunludur.

Katkı payı aktarılabacak projelerin nitelikleri

MADDE 10 – (1) Katkı payı hesabında toplanan tutar, taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla il sınırları içerisinde Bakanlıkça, il özel idarelerince ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarınca, belediye sınırları içerisinde belediyelerce hazırlanan projeler kapsamında ikinci ve üçüncü fıkrada belirtilen alanlarda kullanılır.

(2) Kamulaştırma alanında;

a) Kanununun 15 inci maddesi ile belediyelere verilen yetkiler kapsamında yapılacak kamulaştırmalar,

b) Koruma amaçlı imar planları veya projelerin uygulanmasında ihtiyaç duyulan kamulaştırmalar.

(3) Planlama, projelendirme ve uygulama alanında;

a) Koruma amaçlı imar planları,

b) Koruma amaçlı imar planları ile tespit edilmiş özel proje alanlarının projelendirilmesi,

c) Çevre düzenlemesi, kentsel tasarım ve sokak sağlıklaştırma projeleri,

ç) Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ile bunlara ilişkin mühendislik projelerinin yapılması ve bunların esaslı onarım (restorasyon) uygulamaları,

d) Yönetim planlarının yapılması ve bunların uygulanması,

e) Tadilat ve tamirat uygulamaları,

f) Tescilli müze binalarının teşhir tanzim proje ve uygulama işleri,

g) Arkeolojik kazı alanlarında yapılacak bakım, onarım ve restorasyona yönelik proje ve uygulama işleri.

Değerlendirmede öncelik sırası

MADDE 11 – (1) 10 uncu maddede sayılan kamulaştırma, planlama, projelendirme ve uygulama başvurularının değerlendirilmesinde aşağıdaki öncelik sırası dikkate alınır;

a) Mevcut durumu nedeniyle aciliyet arz eden taşınmaz kültür varlıkları,

1) Projelendirilmesi ve onarımı devam edenler,

2) Malzeme, taşıyıcı sistem ve zemin sağlamlaştırılması gerekenler,

b) Koruma amaçlı imar planları,

c) Koruma amaçlı imar planlarında özel proje uygulama alanı olarak ayrılmış yerlerdeki proje ve uygulamalar,

ç) Çevre düzenlemesi, kentsel tasarım ve sokak sağlıklaştırma uygulamaları,

d) Kentsel sit alanlarındaki kamuya ait taşınmaz kültür varlıkları ve anıt yapılar ile koruma alanlarına ilişkin proje ve uygulamalar,

e) Yönetim planları,

f) Diğer taşınmaz kültür varlıklarına ilişkin proje ve uygulamalar,

g) Kamulaştırmalar.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 12 –(1) Katkı payı aktarılabacak projeler, başvuru dönemini takip eden ay sonuna kadar valilerce değerlendirilir. Gerekli görülmesi halinde başvuruların değerlendirilmesi ve projelerin öncelik sırasının belirlenmesi amacıyla vali başkanlığında istişari nitelikte bir komisyon oluşturulur. Bu komisyon, il kültür ve turizm müdürü, il özel idare genel sekreteri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanı, proje gönderen belediyelerin başkanları ile il genel meclisinden ve büyükşehir belediye meclisinden bir üyenin katılımıyla oluşur.

(2) Takip eden yıllarda; yıllara sâri işlerin ödenek dilimleri ile öngörülmemiş durumlar nedeniyle ortaya çıkan zorunlu iş artışları (%50'sine kadar) sözleşme hükümleri dikkate alınarak öncelikle değerlendirilir. Valilik makamının onayı ile yıl içerisinde gerçekleştirilir.

Ödeme

MADDE 13 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler için katkı payı hesabından hangi oranlarda ödeme yapılacağı valilikçe yazılı olarak ilgili belediyelere, il özel idaresine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına bildirilir. Valilikçe uygun görülen planlama, proje ve uygulama yaklaşık maliyetleri ile kamulaştırmaların tahmini maliyet bedellerine göre valilikçe uygun görülen tutar, il özel idarelerince açılan katkı payı hesabında bloke edilir. Proje sonuçlandırılana kadar bloke devam eder.

(2) Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bulunan illerde Bakanlığın öncelik vereceği proje bedellerinin tamamı katkı payı hesabında toplanan tutarın %20'lik kısmından karşılanabilir.

(3) Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bulunan illerde planlama, proje ve uygulama yaklaşık maliyetleri ile kamulaştırmaların tahmini maliyet bedellerine göre valilikçe uygun görülen tutar proje sonuçlandırılana kadar valilikçe tahsis edilir.

(4) Ödemeler, kamulaştırmada anlaşma tutanağı veya asliye hukuk mahkemelerince yapılan tespite göre, diğer işlerde ise fatura ve hak edişlere göre yapılır. Bloke edilen tutar, ödeme tutarından fazla ise aradaki fark katkı payı hesabına aktarılır.

(5) Katkı payı hesabında tahsis veya bloke edilen tutar proje sonuçlandırılana kadar yıllara sâri olarak kullanılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Katkı payından ikinci kez yararlanma

MADDE 14 –(1) Projenin uygulanması kapsamında katkı payı aktarılan ve tamamlanan bir iş için ikinci defa katkı payı talep edilebilmesi için, bir önceki işe ilişkin geçici kabulün yapıldığı yılı takip eden yıldan itibaren en az on yıl geçmesi gerekir. Ancak tadilat ve tamirat uygulamaları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Katkı payı hesabının açık olması

MADDE 15 – (1) Başvuruların değerlendirildiği ayın başında, katkı payı ve katkı payından elde edilen nema ve benzeri gelirlere ilişkin hesapların son durumu ile bu hesaptan Bakanlığa, il özel idaresine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına ve belediyelere tahsis ve/veya bloke edilen tutar ve bu tutarın kullanıcılara göre dağılımı, valilikçe kamuoyuna duyurulur.

(2) Valilik, ayrıca birinci fıkrada belirtilen bilgi ve listeleri Ocak ve Temmuz dönemi olmak üzere yılda iki defa bir rapor halinde İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığına bildirir.

Denetim

MADDE 16 –(1) Katkı payının tahsili, katkı payı hesabına aktarılması ve bu hesaptan yapılacak ödemeler valilerce denetlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 17 – (1) 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı ile Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.